

ZO ŽIVOTA POPOL

KAROL JAROŇ – ČESKOSLOVENSKÝ VYDAVATEĽ, TYPOGRAF, BIBLIOFIL A ORGANIZÁTOR

PHDR. HELENA BERÁNKOVÁ
PROF. PHDR. MARTA BOTIKOVÁ, CSC.

Karol Jaroň was a notable typographer of the 1930s and 1940s in Slovakia and a founding figure in the development of Slovak typography. His professional life was an expression of the cooperation of two nations united in the newly formed Czechoslovak Republic and, in its entirety and in many partial aspects, it was typical of the Central European milieu of the first half of the 20th century. The authors follow the successfully built career of a talented man, corresponding to the democratic spirit of interwar Czechoslovakia, which went through – and was consolidated – by mishaps in his private life, but finally, after 1950, definitively brought to its knees and destroyed by the communist regime. The text is based on family archives and documents as well as autobiographical memories of Jaroň's daughter Dagmar Bílková and is supplemented by photographic documentation of the life stages of Karol Jaroň's family from the family's private archive.

Keywords: Karol Jaroň; Czech-Slovak relations; interwar Czechoslovakia; typography; bibliophilia; oral history

- hberankova@mzm.cz
- Etnografický ústav Moravského zemského muzea
- <http://www.mzm.cz>
- marta.botikova@uniba.sk
- Univerzita Komenského v Bratislave
Filozofická fakulta
Katedra etnológie a muzeológie
- <https://fphil.uniba.sk/katedry-a-odborne-pracoviska/katedra-etnologie-a-muzeologie/>

ÚVOD

Československý profesijný i súkromný príbeh významného medzivojnového typografa a vydavateľa Karola Jaroňa (1895 – 1972) je v predkladanej štúdii predstavený na základe rodinných archiválií, fotografií a ďalších dokumentov zo súkromného archívu, ale aj na základe **autobiografického rozprávania Jaroňovej dcéry Dagmar, vydatej Bílkovej** (nar. 1934). Prepojenie publikovaných dokumentov, súkromného archívu a orálnej histórie poskytuje plastickejší obraz aj hlbší pohľad do jednotlivých etáp osudu celej rodiny, na ktorý mali zásadný vplyv udalosti „veľkých dejín“.

Hoci bol Karol Jaroň významnou a určitým spôsobom aj zakladateľskou osobnosťou medzivojnovej slovenskej typografie, s výnimkou ojedinelých súdobých správ (Kühn, 1934), jeho prínos bol v tomto odbore prvýkrát zhodnotený v texte Marianny Minárikovej (1987, s. 125 – 128), ale vzhľadom na rok vydania sa z textu úplne vytratili skutočnosti o perzekúcii zo strany komunistického režimu, ktorej bol Karol Jaroň vystavený.

Karol Jaroň – portrét z 30. rokov 20. storočia

Perzekúciu a jej devastačný dopad na etablovaný a aj za hranicami Československa známy podnik, a tým aj na život rodiny Karla Jaroňa, výstižne zhrnula dcéra Dagmar Bílková tromi slovami: „... zo života popol“. Až po roku 1989 bol Karol Jaroň docenený v prácach Ľubomíra Longauera (Longauer, 2012, 2014).

Súkromný, ale aj profesionálny život Karola Jaroňa reflektoval spoluprácu dvoch národov spojených v novovzniknutej Československej republike a vo svojom celku a v mnohých aspektoch je typický pre stredoeurópske prostredie prvej polovice 20. storočia. Spočiatku úspešne budovaná kariéra talentovaného muža, zodpovedajúca demokratickému duchu medzivojnového Československa, bola nakoniec, po roku 1950, definitívne zrazená na kolená a zničená komunistickým režimom.

KORENE

Karol Jaroň bol príkladom človeka, ktorý sa vypracoval vlastnou usilovnosťou. Narodil sa v roku 1895 v Řepčíně¹ v rodine cukrovarníckeho robotníka. Zo štyroch súrodencov dokončil stredoškolské i vysokoškolské štúdiá iba Karolov brat Albín. Karol pre zlú ekonomickú situáciu v rodine – i napriek výborným výsledkom v škole – gymnázium nedokončil. Jaroňova dcéra Dagmar Bílková uviedla, že zrejme to bola matka Karola Jaroňa „... tá moja babička, starenka“ (ako ju oslovovala), ktorá sa dozvedela o uvoľnenom učňovskom mieste v olomouckej tlačiarne a Karola prihlásila do učenia za sadzača. V zhoršenej ekonomickej situácii v prvom desaťročí 20. storočia boli robotníci z tlačiarne prepúšťaní a medzi nimi predovšetkým tí najmladší, preto musel Karol Jaroň odísť pracovať do cukrovaru. V tom čase mu zomrel otec a na Karola padla ťarcha pomôcť matke zabezpečiť obživu pre celú rodinu, vrátane podpory študujúceho brata. Po narukovaní do armády a následnom vojnovom zranení bol uznaný invalidom a pokračoval v prerušenom učení v tlačiarne v Brne. Práve tu sa naučil pracovať s riadkovým sadzacím strojom *Linotype*² a získal kvalifikáciu strojného sadzača. Už v roku 1920 dostal pozvanie zo *Slovenskej kníhtlačiarne*³, aby vyučil prvých tlačiarov v tejto špecializácii.

Karol Jaroň ako korektor a dielenský faktor v Rolníckej tiskárne (okolo roku 1920)

MEDZIVOJNOVÝ ROZKVET PODNIKANIA

V roku 1925 sa Karol Jaroň, ešte len ako tridsaťročný, stal riaditeľom *Slovenskej Grafie*⁴. Jaroňova dcéra spomína, že „išlo o to, aby tie knihy sa mohli rovnať vizážou, papierom, písmom krásnej knihe⁵ a vlastne sa snažil otec, aby Slovensko nezaostávalo tak veľmi za zemiami českými a moravskými, kde toto bola už veľká tradícia“⁶.

Stretnutie typografov a bibliofilov (miesto a čas sa nepodarilo zistiť)

Svojou odbornou spôsobilosťou a osobnou zainteresovanosťou sa Karol Jaroň vypracoval na vedúcu osobnosť slovenskej typografie. Stal sa starostom *Grémia kníhtlačiarov* na Slovensku a zakladateľom

Spolku slovenských bibliofilov (Longauer, 2014, s. 327 – 338), predsedom *Tlače*, svojpomocného družstva tlačiarov v Bratislave, aj nakladateľstva EOS. Angažoval sa tiež na odborárskej platforme, keď vypracoval návrh sociálneho programu, v ktorom v rámci kolektívnej zmluvy vytvoril pre slovenských typografických robotníkov v celoeurópskom kontexte výnimočné pracovné podmienky (Jaroň, n. d.). Nedokončené formálne vzdelanie dokončil v Brne a neskôr, popri zamestnaní, absolvoval rôzne kurzy, rozširujúce jeho odborné i organizačné schopnosti.

Dagmar Bílková spomína: „...a prišiel rok 1926. Otec oboslal prvý a jediný za Slovensko výstavu v Barcelone, kde dostal za *Grémium slovenských kníhtlačiarov* zlatú cenu⁷, potom v Brne, v Lipsku vystavoval, v Štokholme vystavoval, v Taliansku, ale to už vystavoval za Slovensko, to bola slovenská produkcia. Aj tu na Slovensku v roku 1934 dostal *Krajinskú cenu Štefánikovu* za svoje diela. Za úpravu knihy *Lásky Štúrove* a zbierku *drevorytcov Ferdiša Dušu Dolu Váhom*“⁸.

Karol Jaroň sa v roku 1929 zaslúžil aj o nový časopis *Slovenská grafia*, venovaný povzneseniu kníhtlače a propagácii krásnej tlače, ktorý spolueditoval s Antonínom Hořejším. Longauer (2012, s. 43 – 58) ďalej uvádza, že Jaroň ako jeden z rešpektovaných špecialistov stál aj pri začiatkoch odborného vzdelávania typografov v *Učňovskej grafickej škole* v Bratislave. „Konzervativizmus a habkanie nahradila modernosť a veľkorysosť [...]. Profesionalita a kvalitné remeslo, to bol modernizmus“ (Longauer, 2012, s. 19). Toto hodnotenie možno aplikovať aj na vydavateľské aktivity Karola Jaroňa.

V spomienkovom rozprávaní Dagmar Bílkovej silne rezonujú osobné priateľské vzťahy Karola Jaroňa s literátmi a výtvarnými umelcami ako Jozefom Gregorom Tajovským, Martinom Rázusom, Andrejom Žarnovom či Ivanom Stodolom. „Jedno mi je jasné, keď sa prehrabávam v otcových bibliofiliách, ktoré graficky upravoval alebo tlačil, že tie dvadsiate roky, títo ľudia v tej atmosfére, ktorá prevládala, [bola] nejaká otvorenosť svetu, európanstvu.“

Súpis tlačí, ktoré Karol Jaroň vydal a z ktorých tiež väčšinu aj sám graficky upravil, tvorí 119 položiek⁹. Na poli typografie a bibliofilských vydaní sa zapojil do tvorby krásnych kníh, pri ktorých vzniku sa stretávali českí a slovenskí spisovatelia, básnici, ilustrátori, typografi, tlačiarri a kníhviazači. Taktiež spolupracoval so spisovateľskou aj výtvarnou avantgardou, vydával i súkromné výtlačky a príležitostné výtlačky k zasadnutiam spolku bibliofilov alebo

k spoločným schôdzkam českého a slovenského spolku. Popri vysokých umeleckých kritériách, v podtexte jeho vydavateľských aktivít, bola výrazná snaha o reprezentáciu novovzniknutých samostatných štátotvorných národov, o reprezentáciu na úrovni porovnateľnej s ostatnou Európou, predovšetkým Anglickom a Francúzskom (Pospíšilová, 2014), a zároveň o prezentáciu národného ideálu, ale bez nacionalistických tendencií (Mazáč, 1998, s. 126). Dialo sa tak predovšetkým prostredníctvom domácej literárnej tvorby (navyše so silným vzťahom k ľudovej kultúre) a domácej výtvarnej scény. „*Išlo o to, Čechoslovákov nejako zviditeľniť v Európe, aj to boli nové vlny,*“ spomína Dagmar Bílková.

Školenie typografov a bibliofilov v Martine, hromadná fotografia pred druhou budovou Matice slovenskej

Počas prestávky na školení v Martine, koniec 30. rokov 20. storočia

MODRÉ Z NEBA

Karol Jaroň miloval nielen svoju prácu, ale i svoju rodinu – manželku Máriu, rodenú Putnovú, syna Svätopluka a dcéru Dagmar – a usiloval sa im dopriať nadštandardný život. „*Modré z neba som mohla mať. Ale príbeh jeho manželstva bol veľmi búrlivý a komplikovaný: Maminkin otec, dedo Putna, bol správca pálfyovských veľkostatkov. Maminka, tá vyrastala na veľkostatku pri Trnave. Pochádzala z troch detí, ona bola najmladšia. Bola veselá, prirodzená, spoločenská, len vždy hovorila, že ľutovala, že ju jej otec nenechal študovať, že ju zobral v šestnástich zo školy, že však sa vydá... Takže mala zhruba sedemnášť rokov, keď sa tu v Bratislave zoznámili [s Karolom Jaroňom] v Redute na čaji o piatej... Tak, keď sa s maminkou zobrali, tak zo začiatku bývali u deda Putnu, ktorý si tuná, na Ladovej ulici, keď už nebol správcom, ale bol na dôchodku, postavil rodinný dom. Ale otecko si začal stavať svoju vlastnú vilku, v rekordnom čase. Dal si ju postaviť známym architektom Balánom,*“¹⁰ spomína dcéra Dagmar Bílková. Funkcionalistický vzhľad vily ocenili mnohé súdobé svetové katalógy, ale aj súčasná literatúra, venovaná modernej architektúre (Berka, Bahna, 2013, s. 19, s. 486). Vila bola koncom tridsiatych rokov nielen nadštandardným rodinným sídlom, ale aj centrom pracovných i priateľských stretnutí bratislavskej intelektuálnej a umeleckej elity.

Dagmar Bílková uvádza, že „*v roku 1927 sa [rodičia] presťahovali na Uhrovu ulicu, to už mal môj brat Svätopluk dva roky. Je úsmevné, že môj otec v tej atmosfére, ktorá tuto proste tak nadšenecky pôsobila, on pokrstil deti Svätopluk a Dagmar*“. Manželstvo Karla a Márie Jaroňovcov sa rozpadlo, ale deti zostali s otcom. Neľahké chvíle pomáhala Karolovi Jaroňovi prekonávať jeho disciplinovanosť, zodpovednosť i prísna životospráva. Pomocnica v domácnosti, ktorá sa starala o deti, nemohla nahradiť rodičovskú výchovu. „*Otec každý deň chodil na obed a večer skontrolovať, či je všetko v poriadku... a s nami jesť. Otec nás neuveriteľne prísne viedol, ale od nikoho som nedostala tolko lásky ako od neho. Malé dieťa som bola, dvojročné. Veľmi často som bola chorá. To boli noci, čo ma prenosil na rukách... Na jednej strane tá prísna výchova, akurátna..., ale žili sme v absolútnom dostatku. Na druhej strane sme si to všetko museli zaslúžiť... Otec, keď ma kúpal ráno, chcel ma otužovať. Pustil na mňa studenú sprchu. Urobil to raz a poslednýkrát. Ja som zmodrala, som nemohla dýchať... A česal ma. To mi uviazalo mašľu tak, aby mi to celý deň vydržalo. Tak napevno, že tá mašľa aj praskla. A potom*

mi ju večer nemohol rozsukovať. Ja som sa narodila už na Sendleinovej, teda na Uhrovej. A o dva roky sa naši rozišli. A blížilo sa k roku 1938. To boli už veľmi napnuté pomery. Slovensko získalo autonómiu, a to veľmi robilo také nálady protičeské... a otecko povedal, či tu vôbec bude môcť zostať“, spomína Dagmar Bílková a dodáva, že „z Linografie sa musela stať Slovenská ľudová kníhtlačiareň, no ale mohli sme tu zostať. Tieto časy tlačiareň ťažko prežívala... Na konci druhej svetovej vojny bola rodinná vila na Uhrovej ulici obsadená sovietskou armádou a Karol Jaroň sa aj s deťmi odsťahoval do tlačiarne. To bol jeho chlieb“. V roku 1946 sa Jaroňova manželka Mária vrátila k manželovi a deťom. „Ku mne bola maminka úžasná, zlatá veľmi... Ale bolo tu aj to napätie, tie starosti, čo otec mal už v tom štyridsiatom siedmom, to bolo cítiť v lufte. Maminka bola taká, že viac-menej

Karol Jaroň pracoval aj počas dovolenky v Luhačovičiach

bohémka, to bol diametrálny rozdiel od úžasnej zodpovednosti otcovej. Pred komunistickým prevratom mohla ešte rodina nadviazať na predvojnové pobyty v kúpeľoch Luhačovice, ako dokumentujú rodinné fotografie. Pobyt v Luhačoviciach, kúpeľoch s tradíciou česko-slovenských stretnutí a s povestou mondénneho miesta, boli nielen zasluženým odpočinkom, ale aj potvrdením spoločenského statusu rodiny.“ A pre Karola Jaroňa znamenali aj rozširovanie spoločenských, a teda aj obchodných kontaktov. Manželka aj dcéra kúpeľný štýl a módnym imperatív s chuťou rešpektovali a životný štandard svojej spoločenskej triedy úspešne reprezentovali – manželka Mária na začiatku 30. rokov (1930 – 1934) a spolu s dcérou v niekoľkých málo povojnových rokoch (v roku 1947 boli Jaroňovci v Luhačoviciach naposledy). Každoročne mali na kúpeľnú sezónu novoušitý šatník sledujúci módné trendy – nie výstredný, ale aj vzdialený akejkoľvek šedivosti. Vo výbave nesmeli chýbať ani šaty hlásiace sa k inšpirácii ľudovým odevom. Pamiatkou na toto obdobie, šťastné vo vzťahoch aj materiálne, sú fotografie zhotovené niektorým zamestnancom z profesionálneho luhačovického fotoateliéru, ktorý vlastnil a prevádzkoval Július Motal.¹¹

VY STE TEN JAROŇ?

Tesne po skončení vojny sa v Jaroňovej tlačiarňi tlačili potravinové lístky, ktoré boli predmetom záujmu nielen policajného dozoru, ale aj priekupníkov a špekulantov. Najhoršie časy pre Jaroňov podnik a rodinu však mali ešte len prísť. Osudy podnikateľa Karola Jaroňa po komunistickom puči boli podobné osudom stoviek stredostavovských rodín vo vtedajšom Československu. Nový režim sa so svojim triednym nepriateľom, a teda aj so strednou triedou systematicky vyrovnával. Z majiteľa Karola Jaroňa sa v znárodnenom podniku stal na prechodný čas národný správca, neskôr vedúci výroby a v roku 1952 bol definitívne prepustený. V rámci protiprávnej Akcie B bol aj s rodinou vysťahovaný z vlastnej vily. Akcia B bol krycí názov pre centrálné organizované násilné vysídľovanie ľudí – ktorí boli z nejakého dôvodu komunistickému režimu nepohodlní – a to na vidiek, často do pohraničných oblastí a do obydľí, ktoré boli na bývanie nespôsobilé. Akcia prebiehala v rokoch 1952 – 1953 a postihnuté boli tisíce rodín, predovšetkým z Prahy, Bratislavy a Plzne.¹² Dagmar Bílková na toto obdobie spomína slovami: „...mala som nádherné, bezstarostné detstvo. Až v roku 1948 začali tie najhoršie represálie,

a to už som veľmi vnímala, hlavne to, že otec bol ustarostený, bremeno bral na svoje plecia za každého člena rodiny. V priebehu troch dní musela rodina vyprázdniť dom a v nákladnom vagóne, dobytčáku, odsťahovať najpotrebnejšie veci. Niektoré kusy nábytku, koberce a cennosti boli zabavené z titulu údajných daňových nedoplatkov, čo sa neskôr dokonca ani súdne nepreukázalo. A z domu urobili okrskok Štátnej bezpečnosti... z rodičov boli zrazu ozajstní bezdomovci. I toto je život. Rodinu vystaňovali do absolútne neprijateľných podmienok hospodárskeho prístrešku, ...kurník to bol, v mestečku Tisovec“.¹³ Dcéra Dagmar, v tom čase ešte len osemnásťročná študentka, mala nastúpiť na nútené práce. Východiskom bolo rýchle zasnúbenie a svadba, pretože zmena priezviska mohla aspoň čiastočne odvrátiť sústredenú perzekúciu. S novým menom stihla absolvovať maturitný ročník obchodnej akadémie a aj úspešne zmaturovať.¹⁴ Keď za rodičmi prišla prvýkrát, z letnej brigády na Trati mládeže, „otec bol biely ako papier, ale predou mnou sa [rodičia] držali statočne“.

Tisovec bol nakoniec len prechodnou stanicou a rodina sa mohla neskôr presťahovať do Starej Boleslavi, kde mala Jaroňova manželka Mária dedičský nárok na podkrovnú časť staršieho rodinného domu. Medzinárodne oceňovaný typograf Karol Jaroň pracoval v kameňolome a všemožne, trebárs aj chovom angorských králikov, sa snažil zmierniť materiálny nedostatok, v ktorom sa rodina ocitla.

Až v závere profesionálnej kariéry Karol Jaroň zakotvil v pražskom Štátnom pedagogickom nakladateľstve, kde ho ktorýsi z osvietenejších nadriadených privítal slovami: „Vy ste ten Jaroň, ktorý mal v Bratislave Linografu? Víťame Vás s otvorenou náručou...“ Povedomie o jeho práci a vplyve na slovenskú, ako aj českú typografiu stále pretrvávalo. Celý Jaroňov život bol úzko prepojený nielen s ľudovými tradíciami, ale aj s formovaním štátneho útvaru. Nebola to náhoda, že budovanie identity nového štátu sa u nás, rovnako ako aj inde, dialo práve prostredníctvom použitia prvkov ľudovej kultúry. Aj výtvarní umelci moderných prúdov sa opierali o formálne znaky ľudového umenia, nachádzali v ňom nielen inšpiráciu, ale aj sebavyjadrenie. Podobne sa to dialo v Jaroňovej typografickej práci – od výberu diel až po ich formálnu úpravu.

Osobnosť Karola Jaroňa považujeme za výnimočnú aj vzhľadom na jeho vzťah k ľudovej kultúre. Robil knihy, ktoré boli svetové, ale zároveň usadené v domácej tradícii.

Karol Jaroň so spolupracovníkmi zo Štátného pedagogického nakladateľstvá v Prahe v roku 1968

ZÁVER

Karol Jaroň bol človek pracovitý a disciplinovaný, svojím spôsobom asketický sám k sebe, ale na vlastnej rodine nešetril. Mohol jej dopriať život v architektonicky výnimočnej vile i každoročné nákladné pobyty v známych a pre československé vzťahy symbolických Luhačoviciach. Karol Jaroň bol úspešný v práci, odvážny, ale rozumný investor, v živote čelil mnohým ťažkostiam: v ranej mladosti to bola strata otca, skoré pracovné povinnosti, rozpad mladého manželstva a neskôr synova emigrácia¹⁵, osobné perzekúcie zo strany povojnového komunistického režimu, nútený odchod z prestížneho zamestnania aj zhabanie majetku. Až ku koncu kariéry sa konečne dožil akejsi satisfakcie v podobe kvalifikovanej a rešpektovanej práce. Zásluhy a obdiv striedali nezmyselné a zlomyselné tresty, v ktorých obstál vďaka obdivuhodnej osobnej a osobnostnej integrite.

Záverom citujeme z kondolenčného listu Jaroňových spolupracovníkov. Z listu, ktorý si už sám Karol Jaroň prečítať nemohol: „Prepletal sa cez bodlače a trnie odkázaný sám na seba, na svoju vitalitu, pilnosť, um i ruky a vieru v seba samého. Úsilie a energiu zamerával na obrodu a povznesenie kníhtlačiarstva na Slovensku. Umelecký vkus, typografická precíznosť, náročnosť na kvalitu. A napriek osudovej nepriazni cválajúcich dní a rokov – v myšli a srdciach slovenských i českých kolegov – ostáva len to čisté a trváce – výsledky jeho statočnej a dobre vykonanej práce, ostáva trvalá spomienka.“

Použitie fotografie pochádzajú zo súkromného archívu Dagmar Bílkovej.

**Text štúdie vznikol ako výstup riešenia grantovej úlohy VEGA 1/0225/17
Od ekotypu rodiny k sociotypu v regionálnej perspektíve.**

POZNÁMKY

- ¹ Řepčín – predtým samostatná obec, teraz mestská časť a katastrálne územie na severozápade mesta Olomouc.
- ² V roku 1896 skonštruoval nemecký hodinár Ottmar Mergenthaler v Baltimore prakticky použiteľný riadkový sádzací stroj *Linotype*. Na ňom sa pomocou klávesnice „vsadili“ negatívne matrice a až hotový riadok sa vcelku odliad. Každá matrica mala svoj zámok (zuby ako patentný kľúč), takže sa po použití automaticky rozmietla do správnej priehradky. Riadkové sádzacie stroje (všeobecne nazývané „linotypky“ podľa značky prvého výrobcu) sa neustále zdokonaľovali a vyrábali viac ako 90 rokov. Viac na <https://cs.wikipedia.org/wiki/Sazba> [cit. 2021-01-25].
- ³ *Slovenská kníhtlačiareň v Bratislave* (nečitateľný podpis) poslala Karolovi Jaroňovi osobné pozvanie 19. 2. 1920. Súkromný archív.
- ⁴ „*Slovenská Grafia je pôvodný názov tlačiarne, ktorej vznik sa datuje od roku 1921 a je najstaršou pôvodnou tlačiarňou na Slovensku. Spoluzakladateľom a predsedom správnej rady bol Dr. Milan Hodža, prvý slovenský predseda vlády 1. Československej republiky. Z tlačových strojov tu v roku 1935 vyšla prvá farebná publikácia vyrobená pre Maticu slovenskú (bez uvedenia titulu). V roku 1936 bola zavedená hĺbkotlačová a o dva roky neskôr ofsetová technika.*“ Profil spoločnosti – História, citované podľa <http://www.grafia.sk/o-nas/profil-spolocnosti/> [cit. 2019-04-23].
- ⁵ Krásna kniha v zmysle knihy, v ktorej sa snúbi jednota textu, ilustrácie, grafickej úpravy, typografie, papiera a väzby. Krásne knihy vychádzali v malom náklade a v časti výtlačkov býval aj podpis autora grafickej úpravy.
- ⁶ Okrem iných spomeňme tlačiareň *Kryl & Scotti* z Nového Jičína (neskôr pôsobiacu v Kroměříži), zameranú na tlač bibliofilii a spolupracujúcu so zadávateľmi ako boli Jakub Deml, Josef Čapek, Otakar Štorch-Marien (Aventinum), neskôr Bohuslav Reynek, Bedřich Beneš Buchlovan a ďalší. Z produkcie tlačiarne bol historicky významný rad prác pre Slovensko, kde bolo vydávanie bibliofilských výtlačkov v úplných začiatkoch.
- ⁷ Jaroň získal cenu za vydanie etnografickej monografie Antonína Václavíka *Podunajská dedina v Československu*.
- ⁸ Štefánikova krajinárska cena bola udeľovaná za vynikajúce dielo v rôznych oblastiach umenia a udeľovala sa vo výročný deň Štefánikovej tragickej smrti, prvýkrát v roku 1933. Pozri aj Kühn, Ivan: Tohoroční laureáti Slovenskej krajiny. In *Slovenčina denník*. 1934, číslo 102, s. 2.
- ⁹ Súpis, ktorý uvádzame v prílohe, i napriek našej snahe a komparácii so zdrojmi súkromného archívu, knihovníckych a bibliofilských databáz, nie je úplný.
- ¹⁰ Alois Balan (1891 Valašské Meziříčí – 1960 Zlín) – architekt, vyštudoval drevársku školu vo Valašskom Meziříčí, v roku 1914 absolvoval pražskú techniku. Po vzniku Československa odišiel za prácou do Bratislavy, kde bol v rokoch 1922 – 1927 profesorom na stavebnej priemyslovke a potom pracoval ako úradník referátu Verejných prác. Neskôr založili s Jiřím Grossmannom architektonický ateliér a spoločne vytvorili rad návrhov, ktoré výrazne ovplyvnili podobu Bratislavy, napr. budovy YMCA, Rádiožurnálu, Zemskej poisťovne a Umeleckej besedy. Bol spoluautorom regulačného plánu Bratislavy, Púchova, Malaciek a Lučenca. Po vzniku Slovenského štátu sa vrátil do Valašského Meziříčí, kde našiel miesto učiteľa na drevárskej škole realizoval budovu sporiteľne a domy pre lekárov pri nemocnici. Do roku 1948 tu pôsobil ako mestský architekt, potom pracoval na oddelení územného plánovania Krajského národného výboru Gottwaldov (dnešný Zlín).
- ¹¹ **Julius Motal starší**, narodený v obci Dřínov, okr. Kroměříž 16. 1. 1864. Do Luhačovic prišiel v 90. rokoch 19. storočia a pôsobil ako fotograf. Oženil sa s Máriou Blažkovou. V roku 1898 založil prvý závod na svetlotlač (lichtdruck) na Morave. Okrem toho prevádzkoval na začiatku 20. storočia v dome číslo 7 obchod so „střížním“ tovarom a galantériou. Ešte v roku 1922 sa zaoberal továrenskou výrobou upomienkového („pamiatkového“) tovaru v dome číslo 189 (Vila Nataša). Zomrel 24. 11. 1935. Jeho vdova prevádzkovala živnosť až do roku 1942. Júliusov syn, **Július Motal mladší**, narodený v Luhačoviciach v roku 1894, pôsobil ako fotograf. Vo vile Nataša č. p. 189 prevádzkoval za prvej republiky obchod s galantérnym a upomienkovými tovarom (koncesia z roku 1926, archív Uherské Hradiště). Pravdepodobne Július Motal mal za prvej republiky aj firmu v Brne na Jánské ulici č. 4 (a) – fotoateliér, ktorý pravdepodobne neskôr vyhorel. Július ml. mal dve deti (Júliusa, nar. 1940, a Vlastu), ktoré v čase letnej sezóny v luhačovických kúpeľoch pózovali v kroji pre fotografie kúpeľných hostí. Po vojne emigrovali do Ameriky a žili v New Yorku, kde otvorili fotografický ateliér. Aj právnik Július je fotografom. Juliusov druhý syn **Otto Motal**, narodený v Luhačoviciach v roku 1895, pôsobil ako fotograf. Oženil sa v roku 1923 s Jozefou Primusovou. Ako fotograf pôsobil v kúpeľoch v období prvej Československej republiky.
- ¹² Jednotlivo k tejto mimosúdnej perzekúcii dochádzalo už od júla 1948, keď nadobudol účinnosť zákon umožňujúci štátne nespôhlivým osobám zrušiť nájom a s okamžitou platnosťou zobrať právo na pobyt. Pozri tiež Veselská, 2000, Oravcová, 2020.

- ¹³ Tisovec, nem. Theissholz, maď. Tiszolc, okres Rimavská Sobota, Banskobystrický kraj.
- ¹⁴ Aj s novým priezviskom Bílková zastihli Dagmar mnohé represálie politického režimu: po rokoch reálneho blahobytu, keď mohla mať aj *modré z neba*, jej režim v záujme prevýchovy buržoázných kádrov vnútil aj tzv. „R“ (erko), robotnícku profesiu. Zažívala sledovanie a ťažkosti s hľadáním pracovného miesta po narodení dcér. Až v polovici 60. rokov, s otvorenejšou politickou atmosférou, mohla nastúpiť do adekvátnejšieho zamestnania, ako sekretárka a knihovníčka v Ústave štátu a práva Slovenskej akadémie vied. Ďalšia etapa konfrontácie s kádrovou šikanou nasledovala po emigrácii staršej dcéry. Ako sama so smiechom dodala: „... ja som žena s minulosťou“.
- ¹⁵ V roku 1947 zmaturoval syn Svätopluk, ktorý spolu s maturitou získal výučný list typografa. Otec ho po maturite poslal na prax do Švajčiarska, Bernu i do tlačiarň Halvack. Po roku praxe a zmenách, ktoré v roku 1948 nastali v Československu, sa syn nevrátil, zostal v emigrácii.

Súpis publikácií,

na ktorých sa vydavateľsky podieľal Karol Jaroň (grafická, typografická úprava, náklad, dozor a i.), sú usporiadané chronologicky podľa roku vydania a potom abecedne podľa autora, resp. názvu diela.

1925

- 1
Podunajská dedina / Antonín Václavík. Nákladom Vydavateľského družstva v Bratislave. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1925.
- 2
Slovenská grafia. Časopis venovaný povzneseniu kníhtlače a propagácii krásnej tlače na Slovensku, 1925.

1926

- 3
Výročná správa Odbornej školy grafickej pokračovacej v Bratislave, 1926 – 27.

1927

- 4
Bosorka / Zuzka Zguriška ; ilustroval Jaroslav Jareš, úprava Karol Jaroň. 50 číslovaných výtlačkov ako novoročnú gratuláciu vydala Slovenská ľudová kníhtlačiareň, Bratislava, 1927.

1928

- 5
Dar / Máša Haľamová. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1928.
- 6
Buditelia v župe Bratislavskej / Ludvík Kühn ; grafická úprava a väzba Karol Jaroň. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1928.
- 7
Naše Vianoce 1918. Ako tridsiatnici obsadzovali Východné Slovensko / Ludvík Kühn ; úprava Karol Jaroň. 100 číslovaných nepredajných výtlačkov. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1928.

- 8
City srdca / Martin Orgoník-Kunovský; výber a úvod Ludvík Kühn ; obálka Jaroslav Jareš. 100 číslovaných exemplárov.

Vytlačila pre svojich priaznivcov Slovenská Grafia, Bratislava, 1928.

- 9
Obrozenská Bratislava. Prejavy československého národného povedomia v bratislavskej minulosti / Albert Pražák ; úvodná báseň Michal Miloslav Hodža; úprava Karol Jaroň. Bibliofilské číslované vydanie. Vydala a vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1928.

- 10
Malá Haná / Jaroslav Votruba ; 12 drevorezov ; predhovor František Wenzl. Vydalo Svobodné učení selské na Moravě pri príležitosti Výstavy súdobej kultúry v Československu v Brne v roku 1928. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, za priamej účasti autora, ktorý každý list podpísal.

1929

- 11
Slovenská grafia. Časopis venovaný povzneseniu kníhtlače a propagácii krásnej tlače na Slovensku, 1929.

- 12
Strieborný prach / Ivan Horváth ; ručne kolorovaný frontispis Ludovít Fulla ; typografická úprava Karol Jaroň. 250 číslovaných výtlačkov s podpisom autora v tiráži. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1929.

- 13
Jindřich Tomec [1863 – 1928] ; Úprava Karol Jaroň. 600 číslovaných výtlačkov. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1929.

- 14
Kalendár Slovenskej ligy na Slovensku na rok 1930. Vydala Slovenská liga, vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1929.

- 15
Moje tretí rota / Ludvík Kühn ; ručne kolorované ilustrácie Otakar Ondráček; typografická úprava Karol Jaroň. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1929. Súkromná tlač.

- 16
City srdca / Martin Orgoník-Kunovský ; výber Ludvík Kühn;

úvod Štefan Janšák; obálka Jaroslav Jareš; grafická úprava Karol Jaroň. Edícia Krásna kniha, 1. zväzok. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1929.

17

Sokolstvo v boji s Maďarmi 1919; úvodná báseň Vladimír Roy; text Věnceslav Havlíček; ilustroval Otakar Ondráček. Grafická úprava a obálka Karol Jaroň. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1929.

1930

18

Básně a písně československé / J. Miloslav Hurban; typografia Karol Jaroň. Venované účastníkom Spolku českých bibliofilov v Prahe roku 1930. 250 číslovaných výtlačkov vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1930.

19

Tatuškovi T. G. Masarykovi / Alois Kolísek (ed.). Kniha vďaky a blahoželaní slovenských detí k 80. narodeninám TGM. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1930.

20

Nox et Solitudo / Ivan Krasko; ilustrácie František Hlavica; grafická úprava Karol Jaroň. Pre členov ako prvú prémii vydal Spolok bibliofilov na Slovensku. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1930.

21

Drahokamy. Výber z prejavov T. G. Masaryka počas pobytu v Bratislave 1930 / Ludvík Kühn (ed.); ilustrácia Adolf Petříček; grafická úprava Karol Jaroň. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1930.

22

Čičmanská pohádka / Jozef Pospíšil – František Volf; pôvodné drevoryty Jožko Kubíček. 170 číslovaných exemplárov pre členov a účastníkov I. schôdzky Spolku bibliofilov na Slovensku v Bratislave [výtlačok č. 115 venovaný Márii Jaroňovej]. Vydala a vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1930.

23

Spolok bibliofilov na Slovensku v Bratislave. Zakladajúca listina. 140 číslovaných výtlačkov. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1930.

24

Živé slová o slovenskom sokolstve / príhovory P. O. Hviezdoslav, Vavro Šrobár, Metod Bella, Milan Ivanka; grafická úprava Karol Jaroň. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1930.

1931

25

Lístky z malých kartotéky / Bedřich Beneš Buchlovan; ilustrácia Mikuláš Galanda. 260 číslovaných výtlačkov venovaných VII. bibliofilskému večeru v Prahe 31. 10. 1931. Tlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1931.

26

Na besede u Bratislavských bibliofilů / Bedřich Beneš Buchlovan; Frontispice od K. Štiku. K valnej hromade v roku 1931 vydal Spolok bibliofilov na Slovensku v Bratislave 200 číslovaných a výtvarníkom a autorom podpísaných výtlačkov. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1931.

27

Zakliata hora / Tido J. Gašpar; typografická úprava Karol Jaroň. 300 výtlačkov venovaných k Vianocam priaznivcom Slovenskej Grafie. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava 1931.

28

Múdrost vína / Omar Chajjám; preklad Emil Boleslav Lukáč; frontispis Karol Štika. Edícia Krásna kniha, 5. zväzok. 260 nepredajných číslovaných exemplárov pre účastníkov VII. bibliofilského večera v Prahe 31. októbra 1931. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1931.

29

Jak se rodil Spolok bibliofilov Slovenska. Príspevok k histórii spolku / Úprava Karol Jaroň. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1931. Súkromná tlač.

30

Albergo Sole. Italské verše / L. N. Zvěřina; frontispis Karel Štika; typografická úprava Karol Jaroň. Edícia Krásna kniha, 3. zväzok. 100 číslovaných, autorom a umelcom podpísaných výtlačkov. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1931.

1932

31

Básně / Endre Ady; kresba a grafická úprava Otakar Ondráček. Mladá edícia, 2. zväzok. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1932.

32

Severská balada (Putování za Kajou) / Josef Dvořák; frontispis Mikuláš Galanda; typografia Karol Jaroň. 150 číslovaných výtlačkov. V tiráži podpis autora a grafika. Vydala a vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1932.

33

Balada o ohnivě smrti / Josef Dvořák; kresba Otakar Ondráček; typografická úprava Karol Jaroň. Mladá edícia, 1. zväzok. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1932.

34

Žena s košelou / Mikuláš Galanda; text Beneš Bedřich Buchlovan, obálka Zdeněk Rossman, typografia Karol Jaroň. Edícia Krásna kniha, 5. zväzok. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1932.

35

Zo života / Jozef Gašparík-Leštinský; typografická úprava Karol Jaroň. Vydal Spolok bibliofilov na Slovensku ako spomienku na J. G. Leštinského a vzácného českého maliara Mikoláša Aleša. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1932.

36

Bratia bratom. Sokolu Brno I. účastníkom slávnostnej akademie poriadanej 6. marca 1932 k oslave 82. narodenín prezidenta T. G. Masaryka v Slovenskom národnom divadle / Věnceslav Havlíček; grafická úprava Karol Jaroň. Vydala Telocvičná jednota Sokol Bratislava, vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1932.

37

Matej Jančo, vodca morhistov vo svojich dopisoch s Prahou. Z príležitosti sjazdu slovenskej mládeže v Trenčianskych

Tepliciach dňa 25. júna 1932 / Věnceslav Havlíček. Vydala Sokolská župa Bratislavská Masarykova. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1932.

38

Černý závoj / Josef Hora ; ilustrace a obálka Otakar Ondráček; typografická úprava Karol Jaroň. 200 číslovaných a podpísaných výtlačkov. Mladá edice, 3. zväzok. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1932.

39

Lásky J. Wolfganga Goetha / Ludvík Kühn ; grafická úprava Karol Jaroň. 100 výtlačkov, edícia Krásna kniha, 6. zväzok. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava 1932. [Kniha reprezentovala Slovensko na knižnom veľtrhu v Lipsku 1932.]

40

Štúrova láska a smrť. Ako miloval a skonol veľký vlastenec / Ludvík Kühn. 262 číslovaných výtlačkov s podpisom autora a úpravcu v tiráži. Venované účastníkom VIII. bibliofilského večera 29. 10. 1932 v Prahe. Typografická úprava Karol Jaroň. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1932.

41

Maliarovi Ferdišovi Dušovi. Niekoľko reprodukcí z diela Dolu Váhom k 2. valnému zhromaždeniu Spolku bibliofilov na Slovensku dňa 16. apríla 1932 vydalo riaditeľstvo Slovenskej Grafie v Bratislave. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1932.

42

Kruh osudu / Josef Sekera ; frontispis Karel Štika; grafická úprava Karol Jaroň. Edícia Krásna kniha, 9. zväzok. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1932.

43

Z básní Pavla Štefánika / Pavel Štefánik ; životopisný nástin Vladimír Polívka; grafická úprava Karol Jaroň. Edícia Krásna kniha, 7. zväzok. 270 číslovaných exemplárov. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1932.

44

Výber z básní Janka Jesenského; grafická úprava Karol Jaroň. Edícia Krásna kniha. 800 číslovaných výtlačkov. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1932.

45

Pangart / Zuzka Zguriška ; ilustrácie Luda Rambouská; typografická úprava Karol Jaroň. Pri príležitosti 2. riadneho valného zhromaždenia Spolku bibliofilov na Slovensku v Bratislave konaného dňa 16. apríla 1932 vydali slovenskí bibliofiliovia R. Ambrovič, Eduard Figura, Karol Jaroň, Ludovít Kočiš, Jozef Kučera, Jaroslav Manšinger a Jožo Pospíšil. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1932.

1933

46

Dolu Váhom / Ferdiš Duša. 6 celostránkových drevorezov, priložený preklad textu Viliama Rittera: Román slovenskej rieky [pôvodne publikované in: *Gazette de Lausanne*, 4. 3. 1928]. Grafická úprava Karol Jaroň. Pre účastníkov bibliofilského večera 4. nov. 1933 v Prahe. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1933.

47

Dolu Váhom / Ferdiš Duša. Dvojdielny cyklus drevorytov. Text Rudolf Kratochvíl; typografická úprava Karol Jaroň. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava 1933/34.

48

Povídky o Číně / Kael ; typografia Karol Jaroň. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1933. Súkromná tlač.

49

Rozchod se Stanislavem Klegou / Jindřich Květ. Předneseno 3. X. 1932 v Bratislavě při vzpomínkovém večeru na Stanislava Klegu. Úprava Karol Jaroň. 170 číslovaných výtlačkov. Vydal Spolok bibliofilov na Slovensku, Bratislava, 1933.

50

Pod bratislavskými viechami / Zdeněk V. Příbík ; ilustrácie Adolf Petříček; typografická úprava Karol Jaroň. 200 exemplárov vytlačila a vydala Slovenská Grafia, Bratislava, 1933.

51

Umklé chvíle / Janko Senický. Vydané z príležitosti III. valného zhromaždenia Spolku bibliofilov na Slovensku konaného dňa 17. júna 1933. 100 číslovaných a autorom podpísaných exemplárov s oceľotlačovou prílohou (sign. Ondráček). Grafická úprava Karol Jaroň. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1933.

1934

52

Janko Alexy. Predmluva J. C. Hronský. Série Slovenskí umelci, 1. zväzok. Vydalo Učiteľské nakladateľstvo slovenské U nás. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1934.

53

Pamätný spis Bratislavy, hlavného mesta Slovenska. 1919 – 1934. K 15. výročiu príchodu čl. vlády do Bratislavy / Ovidius Faust (ed.) ; grafická úprava Karol Jaroň. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1934.

54

Vánoce ve Važci / Jan Hála ; text a kresby Jan Hála. Vydal Spolok bibliofilov na Slovensku ako prémium pre svojich členov. 150 číslovaných výtlačkov. Grafická úprava Karol Jaroň. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1934.

55

M. R. Štefánik / Maurice Janin ; preklad Maria Černá. Priložené rozkladacie faksimile dopisu T. G. Masaryka R. Štefánikovi, uloženého v Štefánikovom hrobe. Vydala Nezávislá jednota čs. legionárov a Kruh priateľov. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1934.

56

Lovci hlinených perál. Šest essayí o cestách za archeologickými výskumami / Štefan Janšák ; ilustrácie a obálka Mikuláš Galanda; grafická úprava Karol Jaroň. Edícia Slovenské ráno, 1. zväzok. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1934.

57

Hej, Slováci! K 100. výročiu našej hymny / Ludvík Kühn ; typografická úprava Karol Jaroň. Vytlačila Linografia, Bratislava, 1934.

58

Janko Jesenský. Zdravica básnikovi / Emil Boleslav Lukáč (ed.). Vydal Spolok slovenských spisovateľov. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1934.

59

Mladosť / Mária Halamová, Ján Smrek, Andrej Žarnov, Emil B. Lukáč, Valentin Beniak, Milan Pišut ; signovaný frontispis Mikuláš Galanda. Súkromná tlač pre účastníkov valného zhromaždenia Spolku bibliofilov na Slovensku 18. 6. 1934. Typografická úprava Karol Jaroň. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1934.

60

M. R. Štefánik v mém deníku / Ferdinand Písecký. Nakladateľstvo EOS Bratislava. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1934.

61

Za Jindrou Vaníčkem! / Zdeněk V. Přibík. Nakladateľstvo EOS K. Jaroň a J. Brabec venovali túto bibliofíliu X. bibliofilskému večeru v roku 1934. 240 číslovaných výtlačkov. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1934.

62

Liber amicorum / Jozef Gregor-Tajovský, zostavil E. B. Lukáč k príležitosti jeho 60. narodenín. 17. októbra 1934, grafická úprava Ludovít Fulla. Vydal Spolok slovenských spisovateľov. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1934.

1935

63

Odmľčaný básnik Ivan Gall / Rudolf Brtáň ; úprava Karol Jaroň. Vydal EOS. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1935.

64

Vyhaslé plamene / Július Gašperik ; ilustrácie Jan Hála; úprava Karol Jaroň. Edícia Slovenské ráno, 4. zväzok. Vytlačila Linografia, Bratislava, 1935.

65

T. G. Masaryk na Slovensku. Spomienky a prejavy. K 85. narodeninám / Ján Halla. Vydal EOS. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1935.

66

O bratislavskom vinařství / Richard Horna ; grafická úprava Zdeněk Rossmann. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1935.

67

Anima vivificans / Peter Monoman ; grafická úprava Karol Jaroň. Bratislava, 1935.

68

Vianočná povesť / Janko Oravský ; ilustrácie Jožo Iľečko, typografická úprava Karol Jaroň. Vytlačené priaznivcom a priateľom Linografie k Novému roku 1936. Vytlačila Linografia, Bratislava, 1935.

69

Spolok bibliofilov na Slovensku T. G. Masarykovi. Perokresba Mikuláš Galanda ; grafická úprava Karol Jaroň. Vydal Spolok bibliofilov na Slovensku. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1935.

70

Nad polským mořem. Nad slovanským Baltem. Malířovy dojmy / Jaroslav Votruba ; polskou předmluvu napsal Stanislaw Kwásniewski ; přeložil ji do slovenčiny Jaroslav Votruba ; francouzský výklad napsal francouzsky umělecký kritik v Melide ve Švýcarsku William Ritte ; přeložil do slovenčiny Štefan Janšák. Edícia Slovenské ráno, 5. zväzok. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1935.

1936

71

Spod šindľovej strechy / Ferdinand Gabaj. Vydal EOS. Bratislava, 1936.

72

Štúrova družina na Devíne. K storočnej pamiatke slovenského národného obrodzenia / Jozef Miloslav Hurban. Vydané pri príležitosti desiateho výročia založenia Spolku faktorov kníhtlačiarňí v Bratislave. Bratislava, 1936.

73

Nadžmedjerska Dolina Smrti / Risto Kovijanić ; predmluva Vojvode Bojović; grafická úprava Karol Jaroň. Vydala Česlovačko-jugoslavska liga. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1936.

74

Dary Jadranu / Ludvík Kühn ; titulný drevoryt Josef M. Černovický; grafická úprava Karol Jaroň. Vytlačila Linografia, Bratislava, 1936.

75

In memoriam Vladimír Roy / Emil Boleslav Lukáč. Túto knižočku pri smútočnej príležitosti smrti básnika V. Roya vydal Spolok slovenských spisovateľov, členom ktorého bol. Nákladom EOSu vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1936.

76

Bratislavské povesti. Diel I. / Janko Oravský a Karol Benyovszky. Vydal EOS v Bratislave, vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1936.

77

Bratislavské povesti. Diel II. / Janko Oravský a Karol Benyovszky, Vydal EOS – knižnica slovenskej mládeže, zv. 2. v Bratislave, vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1937.

78

Pohľadnice / Fraňo Kráľ ; grafická úprava, obálka a väzba Ludovít Fulla. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol. v Bratislave, 1936.

79

Columbus in der Slovaei / Leopold Wolfgang Rochowski. Vydal EOS Verlag. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1936.

80

Tradície ľudovej drevorezby. Príspevky k vecnej i k ornamentálnej genezi slovenských pracíh a valkáčih pístov / Antonín Václavík ; perokresby a autotypy podľa autorových fotografií; obálka Mikuláš Galanda; typografická úprava Karol Jaroň. 1000 výtlačkov vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1936.

1937

81

Juhoslovanská štátna myšlienka. Slávnostná reč prednesená dňa 1. decembra 1937 v SND v Bratislave pri oslave juhoslovanského štátneho sviatku / Risto Kovijanić ; grafická úprava Karol Jaroň. Vytlačila Linografia K. Jaroň, Bratislava, 1937. Súkromná tlač.

82

Ján Nepomuk Hummel / Janko Oravský. Vydal EOS Bratislava. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1937.

83

Pieseň o Štachelšvajnovi. V počte 30 nepredajných výtlačkov vytlačila Linografia v Bratislave, 1937. Súkromná tlač.

84

Klenotnice Jugoslávie / Jaroslav Votruba ; drevorezy, kresby a iniciály Jaroslav Votruba, grafická úprava Karol Jaroň. Venované XVI. valnému zhromaždeniu Československo-juhoslovanskej ligy, odboru v Bratislave, dňa 15. februára 1937. Vytlačila Linografia, Bratislava, 1937.

1938

85

Ja svätý František / Rudolf Dilong ; obálka Lea Mrázová. Vytlačila Slovenská ľudová kníhtlačiareň, Bratislava, 1938.

86

Pro patria bene meritis. Tri reči: M. R. Štefánik, T. G. Masaryk, P. O. Hviezdoslav / Ján Halla. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1938.

87

Slovenské matky / Andrej Kostolný. Vydal Orbis Praha a EOS Bratislava. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1938.

88

Šachovnica / Andrej Kostolný ; grafická úprava Karol Jaroň. Bibliofilská edícia Slovenské ráno, 9. zväzok. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1938.

89

Milan Hodža i Jugoslaveni / Risto Kovijanić ; ilustrácie Jaroslav Votruba, grafická úprava Karol Jaroň. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1938.

1939

90

Monumenta historica Bratislavensia. 1. súpis zemianskych erbových listín / Ovidius Faust. Vydalo Mesto Bratislava. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1939.

1940

91

Môj rok / Ján Štefan Bálent ; kresba na obálke Štefan Bednár. Vytlačila Slovenská ľudová kníhtlačiareň, Bratislava, 1940.

92

Išli oni k tej jasnosti. Vianočná povesť z Oravy / Janko Oravský. Vydala a vytlačila Slovenská ľudová kníhtlačiareň, Bratislava, 1940.

93

Sv. Štefan v Podvlku / Janko Oravský ; ilustroval Laco Kubačka. Vydala a vytlačila Slovenská ľudová kníhtlačiareň, Bratislava, 1940.

94

Reisen in die Slowakei ; kresby Jan Hála, Ludovít Fulla; fotografie Karol Plicka a archív Matice slovenskej. Grafická úprava Karol Jaroň. Vytlačil K. Jaroň, Bratislava, 1940.

1941

95

Vianoce. Úryvok z básne a faksimile Hviezdoslavovho rukopisu / Pavol Országh Hviezdoslav ; vydal a graficky upravil Karol Jaroň. Vytlačila Slovenská ľudová kníhtlačiareň, Bratislava, 1941. Súkromná tlač.

1942

96

Dejiny Slovákov v Amerike. Diel I. / Konštantín Čulen. Vydala Slovenská liga. Vytlačila Slovenská ľudová kníhtlačiareň, Bratislava, 1942.

97

Duma slovenská / Janko Kráľ ; Úvod Rudolf Brtáň, kresby Martin Benka, grafická úprava Karol Jaroň. Vydal Spolok bibliofilov na Slovensku pri príležitosti osláv 80. výročia Memoranda 1861. Vytlačila Slovenská ľudová kníhtlačiareň na Vianoce 1942. 60 číslovaných výtlačkov.

1943

98

Srdce / Edmondo de Amicis ; obálka a ilustrácie Vincent Hložník. Vydala Slovenská liga. Vytlačila Slovenská ľudová kníhtlačiareň, Bratislava, 1943.

99

Pozdravy / Marie Magdaléna Virsíková. Vydalo nakladateľstvo EOS. Vytlačila Slovenská ľudová kníhtlačiareň, Bratislava, 1943.

100

Svadba / Zuzka Zguriška ; obálka a ilustrácie Ján Mudroch. Edícia Krásne knihy, 3. zväzok, red. Rudolf Klačko. Vydal Ján Horáček. Vytlačila Slovenská ľudová kníhtlačiareň, Bratislava, 1943.

1944

101

Pod prapory! Nejsme sami! / Valentin Erben ; Báseň po prvé vysielaná dňa 3. októbra 1944 slobodným slovenským vysielaním v Banskej Bystrici. Vytlačila Slovenská ľudová kníhtlačiareň, Bratislava, 1944.

102

Ozývam sa / Eva Horská. Vydala a vytlačila Slovenská ľudová kníhtlačiareň, Bratislava, 1944. Súkromná tlač.

103

Kráľ Lear / William Shakespeare ; obálka Ernest Zmeták. Edícia mladej generácie pri nakladateľstve EOS v Bratislave,

4. zväzok. Vytlačila Slovenská ľudová kníhtlačiareň, Bratislava, 1944.

1945

104

Návrat víťaza. Uvítací prejav na slávnostnom koncerte v Národnom divadle v Bratislave dňa 9. mája 1945 / **Ján Jesenský.** 150 číslovaných exemplárov s pripojeným faksimile rukopisu J. Jesenského. Vydala a vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1945.

105

Svojej žene a deťom / Martin Erik Martinček. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1945. Súkromná tlač.

106

Rovina / Marián Ján Milov ; grafická úprava Karol Jaroň. Vydalo nakladateľstvo EOS ako prvú básnicku zbierku v obnovenej ČSR. 500 číslovaných exemplárov. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1945.

107

Prezident opäť medzi nami. Úvodné slovo Dr. Jozef Lettrich, predseda SNR. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1945.

1947

108

Lízočkino šťastie / Lidija Aleksejevna Čárska ; obálka Aurel Kajlich. Vydal Karol Müller, vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1947.

109

Hudba a hudobnosť v spoločnosti / Jozef Šamko. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1947.

110

Chválospev na piešťanské kúpele z roku 1642 / Adam Trajan ; z latinského originálu preložil Valentín Beniak; štúdiu napísal J. E. Zaťko-Bor; ilustroval Aurel Kajlich. Vydalo Riaditeľstvo štátnych kúpeľov v Piešťanoch. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1943.

111

Na Nový rok / Pavol Országh Hviezdoslav. Vydala a vytlačila Linografia, k Novému roku 1947, Bratislava, 1947. Súkromná tlač.

112

Láska a priateľstvo / André Maurois ; obálka Aurel Kajlich. Vytlačila Linografia, Bratislava, 1947.

113

Spomienky na vlastenca kníhtlačiaru / Janko Oravský. Účastníkom kalkulačného kurzu kníhtlačiarov v dňoch 3. – 9. septembra 1947 v Piešťanoch venoval Karol Jaroň, starosta Gremia kníhtlačiarov na Slovensku (podpis). Číslované výtlačky v obmedzenom náklade. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1947.

1948

114

Bratru Josefu Zezulovi k sedemdesiatinám. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, 1948.

115

O kníhtlačiarstve. Faksimile kázne / Ján Kollár ; úvodný text Boris Bálint; typografia Dušan Šulc. 1000 číslovaných výtlačkov. Pri príležitosti pracovného zjazdu faktorov kníhtlačiarň a závodov na Slovensku a výstavy slovenskej kníhtlače na jeseň 1948 vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, 1948.

116

Na zdravie. Na pamiatku I. pracovného zjazdu v 1000 výtlačkoch vydala pre vzácných hostí Skupina faktorov kníhtlačiarň v Bratislave v septembri 1948. Štvorfarebnú obálku ofsetom vytlačila a venovala kníhtlačiareň Slovenská Grafia v Bratislave. Bratislava, 1948.

117

Partizán Pepo / Janko Oravský. Vydala a vytlačila Linografia, Bratislava, 1948.

Bez dátumu vydania:

118

SBS / Ján Kollár. Nepredajná súkromná tlač členom Spolku bibliofilov na Slovensku. 70 výtlačkov podpísaných Karolom Jaroňom. Vytlačila Slovenská Grafia, Bratislava, (n. d.).

119

Záhorácké piesničky / Janko Blaho. Vytlačila Linografia K. Jaroň a spol., Bratislava, (n. d.).